

МЛАС

ORGAN NARODNOG FRONTA ZA OKRUG BANJU LUKU

ГОДИНА IV,

БАЊА ЛУКА, 23. фебруара 1946. г.

8 (34)

Писменик ЈОСИФ КОРОТКОВ:

ОСЛОБОДИЛАЧКА УЛОГА ЦРВЕНЕ АРМИЈЕ

»Фронт је доприносе совјетских народа, њихове Црвене Армије за ослобођење народа Европе, које су били поробљени фашисти.

У тешким данима за СССР — 1941. године, када су хиљаде хероје продираше према истоку да борбе Совјетски Савез и да задобију свјетско родољубство, користећи се богатствима СССР Јосиф Сталин је у свом говору 3. јула охарактерисао историјску ослободилачку улогу совјетског народа и његове Црвене Армије на следећи начин:

»Рат против фашистичке Немачке — рекао је он — не можемо да ематрамо за обичан рат. То није само рат између двије војске. То је у исто вријеме велики рат целокупног совјетског народа против немачко-фашистичких армија. Циљ овог општенародног Сталинског рата против фашистичких угњатача није само отрпање описности која пријети земљи, него и помош свим народима који страдају под јаком немачког фашизма. Црвена Армија је одбранила 1918. године совјетске народе од немачких освајача 1919. 1921. године елиса је совјетске народе од многобројних покушаја немачког онемогућења да их уз помоћ спољне војне силе поробује. 1938. — 1939. Црвена Армија је разбила јапанске завојеваче у рејону језера Хасан и на Халхин — Голу. 1939. године је ослободила блатске народе Западне Белорусије и Западне Украјине, помогла је уједињеној Украјини и Белорусију у једну совјетску државу.

1939. — 1940. године Црвена Армија је разбила белофинске завојеваче рата.

Послије тога, ослободилачка мисија Црвене Армије показала се у потпуној својој величини пред читавим човјечанством у годинама другог свјетског рата. Навршила је у току мисли Црвена Армија се ослањала на снагу својевојне народне одбране, који јој је дао све што је било неопходно потребно за победу над непријатељем. Брзе и занаврне побједе, напредна ратна вјештина, високи морални и политички ниво трупа и њихова борбена способност су прије свега из стигли и приноси совјетског човјечанства и из неискривих снага социјалистичке државе.

Рат 1941. — 1945. године је показао совјетског грађанина — борца Црвене Армије, који је испунио примјере моралне снаге и физичке издржливости, који је имао велике ослободилачке циљеве за које борбу и продирање кв. Совјетски фронт су савјалади потпуно техничку операцију и искористивају су то до крајњих граница своје непобједљивости. Совјетски војници су савјалади различите тешкоће ишли из побједе у побједу. Слично највишим вјештинама у жестоком битакама против непријатеља, они су ширили своја снажна плећа и савјаладили су ста-

љинску науку побјеђивања. Цијело човјечанство је видјело у Црвеној Армији главну снагу која је ријешила побједоносан исход Другог свјетског рата. Све ослободљивих народи су пламено подхватили Црвену Армију, која је највишега основни терет овог страшног рата.

Други фронт у Европи је отворен тек последне три године, након што је Немачка напала СССР. Метинским фронт на совјетско-њемачком фронту је настало још 1943. године, после две курске битке, т. ј. годину дана прије отварања другог фронт. Управо је у том периоду хитлеровска армија прогнана у одбрану на истом фронту и помогла да се повлачи под снажним и савјетом навамом Црвене Армије. Овај период сјајних побједа совјетске војске, које су дознале једна из друге. Ова је овеомгућила посљедице наступне Нијемачке, које су хитлеровци предводили крајем 1944. на западу Немачке. Нијемци су били принуђени да пребеже са западног на источни фронт десетине дивизија. Ове побједе су изазвале дивљег код савезника и депресију и страх код непријатеља.

Снажним владају Црвене Армије су створили довољне услове за искористивање савезника у Француској и за разицање објављивање. Побједе Црвене Армије су изазвал доприниеле уједињеној свих снага демократских земаља.

1945. године рат је ушао у нову фазу. Црвена Армија је дошла да пружа непосредну помош народима поробљенима од стране хитлеровачког фронта. Циљ је совјетске војске пренила са борбама од Витебска до Тизина, од Могилјева и Жабјина до Варшаве, од Кишинева и Београда до Београда — Стаљин је наредито послужао да ишло је за вријеме ослобођење родне груде од хитлеровске погани. Црвена Армија имаже сада народима Пољске, Југославије и Чехословачке да олакшају окове фашистичког ropнства и да успоставе слободу и независност. Сви се сјетлају да је улазак

АГРАРНА РЕФОРМА И ПРОЉЕТНА СЈЕТВА

У свим срезовима нашег округа и у граду Бањој Луци, која су изабране среске аграрне комисије на ванредним сеским народним скупштинама. Сада се проводи избор месних аграрних комисија. Мјесни народни одбори приступили су попису свих аграрних интересата и поседи који долазе под удар Закона о аграрној реформи.

Нашим селима загладила је велика животност, јер нема човјека који се не интересује овим питањем. Виконани са наше сеске скупштине се остварује. Селани неће више као палочари радити на туђе имање, давати газди и беру поповину прихода, али радити уз минималну надницу, него ће сами узјати плодове свога рада. Једном за увјек оствариће се начело да земља — поставне власнишвом оних који је обрађују, што је наш селњак одавно прижељествовао, а што је остварено у току ове четворогодишње борбе. Исправиће се неправде које су учиниле земљопрадници од стране противнародних режима; земља народних непријатеља, великоземљачка земљопрадника, који никада нису обрађивали земљу, као и свих осталих којега земљопрадници главно запљивачи наћи ће се за кратко вријеме у држави безземљача и земљопрадника са мало земље.

Ускоро ће у нашем округу почети аграрне расправе за које влада велики интерес. На конференцијима аграрних интересата, где се бирају представници мјесних и срезских аграрних комисија, поставља се захтев за што хитније спровођење аграрне реформе.

Совјетске војске на територију Пољске 1944. године изазвао још велики помет ослободилачког покрета пољских патриота у њемачкој позадини. Исто је тако брзи мари трупа III. Украинског фронта према Београду и у унутрашњости Југославије је крајем 1944. године дошло до побједа Народне ослободилачкој војско-армија Тита да још учешћаним је води борбу. Није имао улогу одиграо Црвена Армија када је пројила помош хитлеровачком народу у његовој борби против хитлеровских освајача.

Одлучна обавица Црвене Армије на Далеком Истоку узбрала је побједе Уједињених народа над империјалистичком Јапаноу. Она је допринијела ослобођењу кинеског народног војско-армија од јапанског завојевача, спасила милоне људских живота и сачувала од пропасти огромне материјалне вредности.

Народи земаља ослобођених од Немачке и јапанске окупације су се љубављу изговарали име Стаљина, руковођиоца совјетске државе и Црвене Армије и организатора њених побједа. Совјетске борбе су свуда доживљани као ослободилоте. Тако је Црвена Армија извршила велику улогу ослободилачку мисију и обезбедила мирал над народима своје земље и народима Запада и Истока.

Нека је вјечна хвала и слава херојској Црвеној армији ослободилачкој и заштитници мира и независности свих слободољубивих народа!

Аграрну реформу потребно је провести што прије, јер се налазило испоредило пред прољетном сјетвом. Зато се пред органе народне власти, пред аграрне комисије, поставља врло важан задатак; спровести што прије аграрну реформу и на тај начин омогућити да се засије свака стопа наше земље прољетним усјевама. Постављање план за засијавање не дозвољава да се одуговлачи са аграрном реформом, јер не извршити аграрну реформу на вријеме значи оставити велике комплексе земљопраће несазијате.

О важности посвојпреседа и овогodiшње прољетне сјетве у обновити и изградити много је говорено и писано. Машиал Тито каже: »Пољопривреда је, један од најважнијих сектора који има огроман значај за стабилизацију прилика и за стварање бољих услова живота.« Наредни органи наше власти учинили су све да се прољетна сјетва проведе што успешније. У плану је да се засије поштина која је била под усјевама 1939. године. Да се до максимума искористиле запрезне снаге, издана је Наредба Министарства пољопривреде о мобилизацији запрезне сточе и трактора. При свим народним одборима образоване се пољопривредне комисије, које ће уз помоћ народних власти руководиоци сјетвом. Утиј комисије треба да изуставити прилику народних власти. Ибо, УСАС(Б)АЈ земљопрадничких задруга и пољопривредних стручњаци.

Организовано је пребацивање сјемења из Белорусије и других крајева земље које га имају на претворити у оне крајеве где га нема доволно. Све ове мере показују бригу коју наша власт посвећује прољетној сјетви.

Успјех прољетне сјетве зависије у многоме од припреме које несада треба извршити. Пред аграрне реформе, које треба спровести на вријеме, потребно је припремити сјеме за прољетну сјетву, направити пољопривредне анализе, направити план о уздјаним испоравинама и т. д.

Прољетна сјетва мора постати општенародна бора. То вичне се спрјети бити бора нашег селњака, свих сваког грађанина наше земље. Свијесни смо и тешкоћа на које ћемо ићи у овогodiшњој прољетној сјетви. Но у јаред свих тешкоћа, ми ћемо извршити постављени план ако кампања за спровођење прољетне сјетве обухвати све наше земљопраднике и ако се максималне снаге искористе до максимума. Дух паметности, такмичења, који је обухватио хиљаде радника у нашим предстванима, који је успоставио масе омадалина у цијелој нашој земљи, треба пренијети на сваког селњака, сваки срез, сваког трактористу и сваког становника, сваког селњака и селјачку заједницу, сваког рјешавача брзо спровођење аграрне реформе и покретача широке масе на обраду наших имања и поља извршиоци су успјехом све припреме и остварити план прољетне сјетве.

Održana je plenarna sjednica Miesnog sindikalnog vijeća u Banjoj Luci

U Banjoj Luci je 19. februara održana plenarna sjednica Miesnog sindikalnog vijeća u prisustvu sekretara Zemaljskog odbora Jedinstvenih sindikata radnika i namještenika za Bosnu i Hercegovinu, druga Šefkera Maglajića. Učestvovali su predstavnici 47 banjalučkih sindikalnih podružnica. Osnovni zadatak konferencije bio je način obavljanja sindikalnih podružnica Banja Luke u prvomajskom takmičenju.

Poslo je drug predsjednik, Miesnog sindikalnog vijeća otvoreno sjednicu, pozdravivši Šefkera Maglajića, sekretara Osnovnog odbora N. F. druga Haju Kapetanovića, sekretara Gradskog narodnog odbora druga Moraria Kaporu, duoj je riječ drug Enlihu Zrelcu koji je podnio referat.

U referatu drug Zrelac podsjeća današnju situaciju u kojoj se naša radnička klasa, konstatirajući da nije stajala u novcu, u kojoj radnička klasa mora boriti najvažnije čimbenike za izgradnju zemlje. Zato se postavila prvomajsko takmičenje da se njome postignu takvi rezultati, u izgradnji, kakvi do sada u našoj zemlji nisu nikada zapaženi. Te se postavila ekonomski i kulturno uzvišena namjena normalnog razvijanja života. Veća proizvodnja, brža namjena dobara, bolja nastava po školama, doprinositi normalizaciji života.

Poslije referata predsjednik otvara diskusiju. Ispred podružnice poljoprivrednih radnika uzeo je riječ drug Kustrinović koji se između ostaloga osvrnuo na pojedine dijelove plana za prvomajsko takmičenje svoje podružnice. Mnoštvo govornika, odlično steženo, razgovor, odzivanje sve stoke na broju, rezanje i krečenje volovaka, ispravka svih mašina i alata za obradu zemlje, orijevak ostiećenih zarada, uspostava što higijenskih uslova, kao i najsavremenije odvijanje svih poslova.

Drug Radišić iz Filijale Zemaljskog socijalnog osiguranja u Banjoj Luci je također iznio neke misli iz plana takmičenja svoje podružnice. Filijala socijalnog osiguranja u Banjoj Luci nazvala je takmičenje Sa rijecju i Tuzi. U takmičenju se obuhvata redovna isplata dječjih doplata ka svim radnicima, obuhvatanje svih radnika u socijalno osiguranje. Apeluje na drugove, iz zdravstvenog socijalnog osiguranja, da u plan svoje takmičenja istaknu i posebno izdaju banje Slatine, kao i na Upravu pošta da se osposobe sve pošte za novčano poslovanje u našem okrugu, kako bi takmičenje putem pošte mogla na vrijeme isplatiti radnicima.

U diskusiji su uzeli učesća Jovo Jakovljević, Viktor Radčević, Jasarević Haslija, Ibrahimić, Vojko Ilić, Slavko Pavlović.

Tvornica obuce povećala je produktivnost za 35%, od predratne

Tvornica obuce u Banjoj Luci počela je s radom odmah po oslobodjenju. Početak je bio vrlo težak, jer su mnogi dijetliji tvorničkoj postrojenju bili zapušteni, ali potpuno mišteni. Uz to, količine kaze kolonije raspoloživa tvornica bile su nedovoljne za produktivnost. Trebalo je veliki rad, na por svih radnika i uravne tvornice, da se za postigne sadašnji radni efekat.

Rad radnika u ovoj tvornici bio je u pravom smislu riječi udarnički. Kada se ude u radnicima odmah podižu u oči ruzina, niko ne diže glavu s poruka. Usvajali su za postignuto dobru radnu disciplinu, objašnjava sekretar sindikalne podružnice. Ona je pored intenzivne rada radnika, kao i dovoljne količine s rovina za gorile i donje dijelove odnosa, glavni razlog da se proizvodnja u tvornici obuce povećala za 35% u odnosu na pred-

Govor druga Maglajića

Na kraju izrima riječ drug Šefker Maglajić. Govor dosadašnjim izvođačima drugova iz podružnica vid se da su svugdje manjevalni i intelektualni radnici prihvatili takmičenje i već ga suruovale u dieo. Kao što su vojske u ratu bili udarnici, tako su odmah poslije rata prihvatili takmičenje u miru. Izgradnja je već sama uspjeli da stavljaju u pokret naša preduzeća. Kad su radnici pod neizmjenjnim okolnostima radili i nisu rezali pred teškoćama treba da i sada, kad je takmičenje, rad postaviti planški. Glavni zadatak je postaviti takmičenje. Prvi zadatak je provesti takmičenje na radnicima, više uspije kao na selcima, čija su normalna saobraćaj, u industriji daveta za veći gradovnog materijala. Od 650.000 zarada preko 200.000 ih je ostiećen, i kao sveti zadatak treba da sviatimo nepovratno isbiti. Takmičenje je postavljeno, na svima dostupna, jednaka radna na radnicima, jednako po liji, kod štadije materijala, smanjenje težina poročito u zadrževanju da se ono rješavaju isključivo da, roba bude što jeftinija kako bi potrošač mogao što jeftinije da je dobije. Kod zadrževanja je uvećana ledna progresna praksa, a to je da se radnja uslojše, angažirano radnja, koji je dovoljno po zakoniti. Takmičenje su prihvatili radnici na svim preduzećima. Potrebna je mobilizacija svih radnika, o obuhvataju sve u takmičenje, na taj način će se doći do veće proizvodnje i na taj način će se oslabiti životni uslovi. Po dosadašnjim izvođačima iz nekih preduzeća vid se da radnici nisu shvatili radnja takmičenja. Mnogi su shvatili da će povećavajući radne staze uči u takmičenje, ali to nije najbolji efekat. Treba u okviru osamostaljenog radnog vremena ispuniti normu. Stvaranjem međusobnih uzorova između radnika će se iznaći mogućnost za usavršavanje — uprošćavanjem posla, a na taj način će se povećati proizvodnja. Povećavanjem radnog vremena smanjenje produktivnosti i sposobnost radnika, jer predugo radno vrijeme smanjuje efekat rada. Neka se takmičenje radnici, odijeljena, ne mora se uzeti velika norma, neka se postavi pet do deset posto, biće dosta, jer se na taj način plan kaze ispunjava. Prvo pitanje: koji konkretno postaviti plan. Na osnovu starih rezultata iz radničkih planova, raditi na tome da uvijek postizavamo veće rezultate od starih. O udarničima se mora povesti naročito računa. Nijma se mora dati nagradu, poboljšati njihove životne uslove i vidu davanja boljšeg stana, školovanja djece. Potrebno je praviti takmičenje i između udarnika. U kojima će oni pričeti kakvi su postali udarnici i trenesiti iskustva na ostale. Camil Budo.

ratu. Osim toga stavljeni su u potpuno svi potrebni strojevi. Radnici tvornice su organizirani i svojih članovima u kolonijalnih borova za vrijeme postojavnog odnosa. Uz izvanredni rad, postignu zaradu, dok se se radničkoj kapitalu iz tvornicu usloju osobnosti.

Oni se radili jedan dan dobrovoljno za Zakonodavnu partiju, a nedovoljno na svojoj konferenciji su zaključili da s tom nakonom daju još jedan radni dan.

Tvornica izradile pretežno radničku opremu, a tek delimično građevni. Kvalitet obuce, kako u pogledu izrade, tako i u pogledu kakovine kaze, zadovoljava u potpunosti.

I ova tvornica "na svoje udarnike: Avdu Sikirića, Kećumera Peru i Kresu Sačicu. U udarničkom radu od naštenila su se naročito istiski Čohodarević Salbo i Masinović Mustafa.

Предконгресно и првомајско такмичење радника и намјештеника

Творнице дукана у Бањој Луци

Умјак неколико месеци одржавао је у Творници дукана низ радних конференција на којима се претресала свака могућност рада, савремено што би могло да који одијање правилима и бржег рада.

10. овог месеца одржана је конференција на којој је изнесена декларација, списак радова по појединим одељенима. Закључено је предконгресно и првомајско такмичење. Нарочито се истакла у томе омладина и новопристигли радници и другарице, који су до јуче били у редовима Југословенске Армије. Показали се великом жељом да се производња издигне на већи ниво, да се утврди јединственост радника и намештеника и побољша културна и политичка изградња радништва.

У дискусији су била заступљена сва одељена творнице. Стављено је много личних приједлога, које је радништво прихватило с пуном одобрљивошћу. Највишим пробоњем у овом изнаше преокрет у раду, производњи и изградњи радника.

Поред највећег изнашења такмичења творница дукана у Травнику, на овој конференцији је било много дргова и другарица који су дали још више обавеза за првомајско и предконгресно такмичење. Повод за обавезе дава је омладина. Меху Ђурђица јавила се другарица Миловој Мило, а затим и друге. Остали Милка, Сандра Раифа, Огњен Драгица — сви демобилисани борци Југословенске Армије. Они су теклових дана напустили све послове, за обавезује се да ће се у току такмичења учествовати за вође мањина. Сваки дргова и другарица се обавезује да ће постигнути бољи резултат од другог дргова.

Бањалучки радници и намјештеници у здравственом установама учествују у првомајском такмичењу

Синдикална подружница радника и намештеника здравствених и социјалних установа у Бањој Луци припремала је све за првомајско такмичење. План за ово такмичење израдио је Савет службеника здравствених и социјалних установа за Босну и Херцеговину, по којима су извршени све припреме.

Наши здравствени радници већ учествују у ипној мјери у овом такмичењу, како би што више помогли и поправили здравље народа које још трпи од посљедица рата, због чега трпи и наша привреда. Свесни важности и значаја овог такмичења они су прилици такмичења с паролом „Што први је што је бољшег радника братици у раднице, свакако на њиме и службеника у канцеларије.

У недељу 24. овог месеца здравствена екипа од 11 здравствених радника обилиће срез Градшћу, с потребним lijekovima. У екипи ће учествовати и лекари — специјали-

стали да ће постигнути бољи резултат од другог дргова. Умјак неколико месеци одржавао је у Творници дукана низ радних конференција на којима се претресала свака могућност рада, савремено што би могло да који одијање правилима и бржег рада.

У оквиру такмичења спада и повољна радна дисциплина, као и строге контроле, коју ће проводити сами радници.

Радници и намештеници су се обавезали да ће у току такмичења издати низ културних приредба. У току овог месеца већ су дате издати једна одлет демобилисаних борца с приходом од 5200.— динара, друга у корист „Дјечје младости“ с приходом од 4.263.— динара. Радници и намештеници творнице приносили су на изградњу 40 рупе сирочака, а осим тога су се обавезали да ће изнестати 10.000.— динара за изградња дјечје борца прикупујући у рату.

Надајмо се основни мјешави кор, као и дијеталској секима, која ради с пуном полетом.

У сваком раду радници и намештеници творнице дукана у Бањој Луци изјавиле све обавезе своје у такмичењу. У проширој мјесцу, они испуњавају потпуно свој радни програм.

M. D.

стали да ће постигнути бољи резултат од другог дргова. Умјак неколико месеци одржавао је у Творници дукана низ радних конференција на којима се претресала свака могућност рада, савремено што би могло да који одијање правилима и бржег рада.

Поред прегледа и указивања екипе на болесника, чланови екипе ће одржати сајетована са здравственим радницима дјетинског среза и социјалних установа секимама мјесних народних одбора који су тада ни темеља здравственог службе, те да дају умјетства за даљни рад и такмичење у њиховом срезу.

Здравствена екипа ће посетити нарочито пажљиво прегледу дјечје у Дјечјем дому и интернију у Бос. Градшћу, како и прегледу радника.

Поредом свих изазвања, екипа, обржаће се и здравствена прелазана.

У оквиру првомајског такмичења обилиће здравствено екипе све дргове нашег округа, а Округа болница у Бањој Луци позвала је на такмичење Општу државну болницу у Сарајеву.

Постављени су прегледници и чланови комисије за аграрну реформу и колонизацију

На основу члана 2 Уредбе о организацији и попуњавању Комисије за аграрну реформу и колонизацију постављени су:

За прегледника Комисије за аграрну реформу и колонизацију: Крстито Попиво; за потпретседника комисије Дијанчија Бајалцу, претседника Главне комисије за колонизацију Борца у Волвојци; за секретара Комисије Ванку Бурвешковић, председника Одељена бившег савезног Министарства за ко-

лонизацију; за чланове Комисије Максима Горабовића, помоћника Министра пољопривреде и шумарства ФНР; Мирана Бришара, помоћника бившег Министарства шумарства ФНР; Николу Франетића, службеника Генералног секретаријата владе ФНР.

Смрт фашизма — Слобода народу! Претседници владе ФНР Министар народне одбране Маршал Југославије Јосип Броз Тито

ПРЕГЛЕД ДОМАЊИХ ДОГАЂАЈА

15. фебруара одржана је седница владе Федеративне Народне Републике Југославије под пред председавајућим маршала Тата. Влада је у потпуности одобрила рад Југословенске делегације на Генералној скупштини Организације Уједињених народа у Лондону.

Успољене су Уредба о оснивању репарационе комисије, Уредба о организацији и постављању комисије за аграрну реформу и колонизацију и приједлог закона о матичним књигама. Донијете су и рјешења по низу текућих питања.

Радиони железнице радионице у Сарајеву позвали су на првомајску такмичење све гласне железничке радионице у земљи. Такмичење углавном, предвиђа које ће радионица пренастићи рад предвиђен од стране Управе железница, која ће више савладавати ствари, утврдиће радничке сати на појединачним поправкама возних средстава, које ће дати више новотарца у раду, која ће радионица више помјољ своје железничке задруге и друго.

Радиони радионице мостова творнице вагона у Славонском Броду добили су за задатак да израде један отвор за панчевачки мост Дрвова. Исти задатак добила су и радиони Спашине стабене друшбе у Марибору. Сјеснице вјаности овог задатка радионица мостовог одјељења Туринске вагона у Славонском Броду позвали су на такмичење радионице из Словеније. Ево шта они у свом позиву кажу: «Ваша и наша фабрика добише су за задатак да израде по један отвор преко Дрвова код Панчева. Вама је веома добро познато од којегко је значава овај мост за привреду наше земље и за везу са Братским Социјетним Савезом. Поједини диијелови за овај мост израђују се у Совјетском Савезу. Поносио смо се и се има дама могућност да судјелујемо у раду на овако важном објекту и тиме допринесемо нави дио у изради наше вољене Отadžине.

Радиони мостовне радионице рјешили су да овај рад изврше што први и што боље, те све позивају на такмичење.

Показано на овом такмичењу шта могу урадити металци у Федеративној Народној Републици Југославије.

Завршен је мост на ријечи Нишава код Трпаве.

Рад на мосту није био лак, јер је недостајао основни алат, Осјецно се недостајак стручне радне снаге. Ува огромне напоре мост је био окончан за један мјесец саобраћај у фебруару и сада је предат саобраћају потпуно. Многи дијелови су извађени из воде, а затим демонтирани и сави у Седерске Папанку у фабрику «Сединаца» где је вршена допунa нових конструкција да би мост добио првобитни облик.

У извођењу радова помогле су мостовска радионица, железничка радионица, затим радионица «Морава» и фабрика «Бастраби». Сви су помогли алатом и данашњем стручне радне снаге за дневне и ноћне послове.

Опословљаванем овог моста, опослован је и последњи мост за колекци саобраћаја на путу Београд — Ниш. Тиме је омогућен правалан и нормалан саобраћај.

У Сарајеву је одржана оснивачка скупштина друштва инжењера и техничара Народне републике Босне и Херцеговине.

Производња дрвеног материјала НА ПОДРУЧЈУ ДРЖ. ШУМСКЕ МАНИПУЛАЦИЈЕ БАЊА ЛУКА

На територији бањалучког округа једна од најактивнијих државних шумских манипулација, које раде у склопу и под руководством државне управе шумских радова «Шипале» (приве Улшап) јесте државна шумска манипулација Бања Лука.

Ова манипулација одлучила је радом 1. јула прошле године под веома тешким условима, да би се временом развила у једну примјерну и добро организовану шумску радњу јединицу.

Организација самог њеног пословања наилазила је од почетка на велике потешкоће, као што су помњаквије људске и вучне радне снаге, алата, људске, а нарочито сточи храни издржаног прибора, помњаквије стручног теренског особља и неопућених радника на терену.

Устрајним и заједничким напорима органа манипулације и Управе шумских радова (Улшап), а уз помоћ народних власти срез бањалучког и котор-варошког, радници су ипак кренули напријед и данас се одвајају релативно успјешно.

Својим радом шумска манипулација Бања Лука успјела је да подмири све потребе на дрвеном материјалу за локалну потрошњу, а омогућила је и извоз неких сорти материјала у друге изворне републике.

Рад ове манипулације је распрострањен и обухвата више шумских подручја од којих су главна: Ковчара — Јорин, Мањина, Омар — Скендери Ваљев, Кривацки — Брбана, Јако — Ваљев, Кривацки — Облава, Говца — Црн — Врх, Бјеловина, Облава, Борје и др. а у њима израђују разни материјал као што су: ортањак и техничко дрво, дрвени угаљ, јајско дрво, телеграфски ступци, тесна грања, пилоти, железнички

прагови, класе за резање, а то све од разних врсти дрвета.

Од почетка свога рада до данас ова манипулација је произвела укупно 13.063 м³ техничког дрвета, 40.000 м³ пр. ортањак дрвета, 2.100 м³ дрвене конструкције прагова за нормални колосјек 7.274 комада железничких прагова за уокотражни колосјек и 230 тона дрвеног угаља.

Од тога је испоручено око 10.000 м³ пр. ортањак дрвета, 5.994 м³ техничког, 6.081 прагова за уокотражни колосјек, 1.305 за нормални колосјек и 63 тона дрвеног угаља.

На овим радовима, радило је просјечно, дневно 400 радника, а међу њима су се истакли у послу манипулације — Бркин Дани и Шербана Милана, раднички-рикар, Луки Јанковић и марија Макивић Драган. Потребно је истакнути агилност и спремну управљивања државне шумске манипулације Бања Лука друга Луки Мехмеда као и његово целокупно кадарско особље.

Радови се и даље настављају са појачаном производњом дрвеног материјала, те довозом истог на стовариште. Активизирани шумских радова ништа се је не само израђивање наших локалних потреба за дрвоту, него и оживљавање и подизање крајева ратом опустошених. У многим предјелима, док није почео шумски рад читави крајеви брду су пусти скоро без људи и стоке. Динас у тим удаљеним и брдским крајевима живот опет теже. Чуде се доживијани људи, будице стоке, шумске похотнице. Земља се обнавља! А шумски радници, људи и незнани јунак наше обнове даје свој прилог у изградњи наше земљине.

— Јунак Д. Пајић

Мјесни Народни одбор у С. Мосту подноси рачун народу о свом раду

10. фебруара увече, Мјесни народни одбор у нашем граду је подносио пред масом присутних грађана рачун о свом двомјесечном раду. Изјаштају о раду Мјесног Н. О. је изјавио секретар Н. О. друг Славко Дошећ и присутни су га потпуно одобрили.

Из извјештаја се видјело да у граду, поред 690 породича мјештана, живи још 90 изабјелених породица са 432 члана. Народне вјаности су водиле брину о изабјеленим, неопословљеним породицама, једнако као и о домаћин. У мјесцу децембру је град добио 16.920 килограма пшенице, која је по прописаној табели раздијелена најпотребнија. У јануару је било 22.776 килограма пшенице а за фебруар 23.820 килограма. На пораста ових цифра види се да су потребе из мјесца у мјесец биле све веће. Влада је поднела брину да се живото на вријеме доприми. Поред жита Одбор је становништво додијелјивао и друге артикле потребне за живот, расподјели је вршио правично, те је народ одбор рад у том погледу.

На скупштини је констатовано да је било људи који су настојали да својим шпекулационим радом остваре себе бољи живот, те одборници се на окупаци и патње сиротиње. Приликом остваривања вилкова жита поједини шпекуланти брижљиво су крили своје жито, а неки су ишли тако далеко да су и поред свог скривеног жита долазили да траже помоћ од Народног одбора. У ту сврху је Мјесни одбор створио једну комисију која је извршила контролу и која је дошла до от-

крића да су поједини вршници задржали шпекулацију у том погледу. Код Рата Клежовић је пронађено 100 килограма пшенице, а она је дигнала храну, која је припадла онима који воће нису имали свог жита. Исти случај био је и с Боскошких Ханумићом код које је нађено 200 килограма пшенице, Хорман — Солић Ахмом код које је нађено 386 килограма пшенице. Нађи Смајо је скривао 555 килограма кукуруза, а Мугајић Ахмом преко 500 килограма; али ипсу пријавио своје закљке.

Комисија која је пројерјавала вилкове је у том погледу извршила свој задатак.

Народ је углавном одобрно рад Мјесног народног одбора за прошле два мјесеца. Присутни су узимали учешћа у дискусији и поред задатака које је Мјесни одбор изјавио као свој будући план рада, они су ставили предлог: да се сви роба у будуће одбележи на масовним конференцијама, да се ипсе поведе рачуна о чистоћи града, да се повећа јавна расјета, да се изврши оправка градог купатила и да се кафане и гостине за вријеме трајања будућих конференција на којима ће Мјесни Н. О. извонити свој рад, буду затворене.

Присутни су нарочито подукли мишљење да сви савјетовани урочени који добијују дрвоту, физичким су снажи и здравије, треба да раде. Осим тога грађани су предложили да Мјесни одбор власти преко Срећког Н. О. упути све изабјелене у њихова села и градове. Сви приједлози грађана су усвојени. Мирко Станић

Širom svijeta

Централној изборној комисији у СССР до 13. фебруара стигли су из свих окупних комисија подносио а резултати избора за Врховни савјет СССР.

На основу наведених података, опли број уписаних бирача у свим изборним окупним комисијама износио је 101.477.686 људи. На 97 је учествовао у изборима за депутате Врховног савјеза СССР 101.450.936 људи. Из њих је изабрано 101.450.936 људи. У свих 682 изборна округа за изборе у Совјет Савеза за кандидате брота комуниста и ванпартијске гласао је учествовао у изборима за депутате Врховног савјеза СССР 819.696 људи, што чини 0,81 posto од укупног броја бирача који су учествовали у гласању. Гласало је против кандидата за депутате Совјеза Савеза 819.696 људи, што чини 0,81 posto од укупног броја бирача који су учествовали у гласању. На основу члана 88 «Уредбе» за изборне и изборне листе СССР оглашено је за неважеће 10.012 листа.

У свих 657 изборова округа за изборе у Совјет Националности за кандидате брота комуниста и ванпартијске гласао је 100.603.367 људи. Из њих је изабрано 100.603.367 људи. На 97 је учествовао у изборима за депутате Врховног савјеза СССР 100.580.416 људи. Из њих је изабрано 100.580.416 људи. На основу члана 88 «Уредбе» за изборне и изборне листе СССР оглашено је за неважеће 28.244 листа.

Реакционарна штампа у Италији не бира сврху у ширењу мржње против Југославије. Лист «Италија» штампао је четири познате италијански новинаре: добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

«Италија» новинари, италијански листови и јавни службеници италијанске штампе. Истиме се у Сарајеву допис, да би упознано италијански новинаре, добу Муссолини, Ило Сегарели и свом листу биле је полицајца окупарских власти у Тристу пронаша у центру «Шловенског комитета» Вја Кардузијелја Југославије, италијански индустријалца Косјере, италијански «Италија је љубави, који су остварили биле мушени».

Треба убрзати рат против неписмености

Ове зиме у читавом нашем округу водела се организована акција против неписмености. Читав рад је постављен на нову основу, његов основни покретач пребаши су да буче основни просветни одбори и највеће масовне народне организације. Поједини просветни одбори, у заједници с учитељским кадром, и масовни организацијама постигли су одличне резултате у том раду.

У срезовима где је тај рад успео, т. ј. где су просветни радници успели да докрену и заинтересују све организације, рад је добио ма савиши карактер, а то је баш оно што је неопходно потребно за пун успех.

Лепи пример те повезаности у акцији против неписмености дају срезови: Приједорски, Батумички, Дубнички, Кључки, Новоски и Јастребски, што се одразило у резултатима који су постигнути. Највише у успех је постигнут у срезу приједорском. У месецу новембру тамо је било један просветни одбор, ни једног анафалетског тегаја, а већ у децембру онда је организовано 18 просветних одборова са 91 анафалетским тегајем и 2.653 половајца да би се у јануару тај број повећао на 103 анафалетска тегаја и 2.832 тегајца. Онда је рад на борби против неписмености попримио карактер сепаратне акције. Просветни одбори и учитељи су остварили по неколико тегаја у расабаним селима и то је омогућило да су радом обухваћени сви њихови тегаји. Ту се поставило правило да руковођени тегаји морају да буде писмене омадљаника, млађици из одне бригаде, чланови просветних одбора, хоше — сви људи који су могли да хоше другог писмености.

И у другим срезовима има примера покретљивости у акцији против неписмености. У селу Оштра Лука, у Санској срезу, влада курсистовског Фансона Бешпрехија рад са два анафалетска тегаја поред тога што доди школу наставу са 187 деце. Оно није успео ни приједорски ни ипак показује да рад на народном просвећивању не може догнети жељеног стања ако остане само на учитељама, да тај напор треба да подиже све организације.

У Бос Дубици, захваљујући сарадњи са АФЖ-ом, развијена је конзервативни наше жене муслиманке, и у тегају тамо 75% половајца.

Заника су муслимане. Слично је у селу Стари Мајдан, у санском срезу, а и међу других наших села. У току мјесеца децембра у Бањој Луци су завршена два анафалетска тегаја са 86 половајца — искључиво жена муслиманки.

Но то су само мјестимични успеси. Тако на пример у Санском Мосту, где постоје врло добри услови за такав рад, ради са два свега 15 анафалетских тегаја са 433 члана, у граду Бањој Луци 26 са 726 чланова, а у Бос Дубици где, како је познато, има највише просветних кућа, уништених сеоских гадњистава, ради 38 тегаја са 1332 половајца. Треба напоменути да Бања Лука има 475 учитеља, велики број неписмених, нарочито радника и послобанаца, а има и доста неписмених жена, веома добре услови да се ради на томе, али напосредом савиши неписмености, па да се види како је у таквом постојало повезати просветне раднике с масовним организацијама, прије свега синдикатима и АФЖ-ом.

Срез мркоњиградски, који је до прије неколико седмица имао свега три учитеља и само једну школу, захваљујући повезаности рада с омадљаником организацијом, која даје руковођено тегајама, успео је да организује до краја мјесеца јануара двадесет и два тегаја са 661 тегајцем, а данас их већ има 35.

Нужно је да просветни радници непрестано стоје у додир с народним властима, јер је њихова помоћ неопходно потребна. Тамо где је надлежни власти дају пуну подршку овом послу он је много обилатији, јакше се свлажује и доноси боље резултате. Како пример у том погледу служе Српски народни одбори у Бос, Дубици и Приједору, који се с пуну разумевањем старају да тегајци буду снабдевени потребним материјалом и саветљем. Но надале се је нужно да се просветни радници, без обзира били они српски или нестурчки, често повезују с нашим народним организацијама, које су чиниле снагу наше борбе, а данас дају животни смиса обнови наше земље.

До 15. марта је предвиђен интензиван посао на стварању и проширивању анафалетског тегаја. Од тада је неопходно повести просветни рад који је за то треба искористити сваки мјесец дана за брани и још организацијом рад на сузбијању неписмености.

В. И.

ОМЛАДИНО БУДИМО ЈУНАЦИ — ПРЕД НАМА СУ КОНГРЕСИ ЗАДАЦИ

Неколико дана прије акције Двадесет приједорске омадљинске радне бригаде, која носи име Народног хероја Александра Маршанова, пријавило се у томе мјесту седамнаест омадљина. Сви омадљини су сеоска омадљина, Средњошколска народна омадљина из града и радничка омадљина из изношене два из Козаре за Дечић доу у Приједору. Било је то двадесет дана «Дечиће недеље» 10. фебруара.

Са зборном мјеста кренула је два младица од 1.200 омадљини и омадљина према Козари. На челу колоне је Огњачкови удари радни батаљон. Заставу носи Мунџа Стоја, шестдесетгодишња створца, а иза ње вијори у колони још десетак народних и црвених застава. Негаде у средини створја свира хармоника, а из хиљаду гласа ори се весела, омадљинска pjesма, која сјећа на борбу, на дане када је ова омадљина исто тако ишла да сијече дрва, или проноси у трибалима жито с Козаре на ослободену територију, без страха:

«Омадљино будимо јунаци, пред нама су конгреси задаци. Исту ову pjesму певали су ови младици и дјевојке пред раније

Конференција задужних руководиоца у срезу САНСКИ МОСТ

На иницијативу Српског задужног одбора сазвана је конференција руководиоца свих задруга са терена Сански Мост. Циљ конференције је био да се ријеше извесни недостаци који су се појавили у раду задруга.

Из извјештаја чланова управних и надзорних одбора задруга могло се пријети различит рад код појединих задруга. Тако је извјештао Сански Мост у којој је учествовао становништво из града и Мјесног подручја Побријекје радила на проширивању свог задужног пословања и успјела је да поред робе, коју је добијала од Земалског предузећа, набави и ради друге ствари да би задовољила потребе својих задруга. Из извјештаја се могло закључити да је код неких задруга администрација још несрећна услед јед недовољног броја стручног кадра, а и због тога што још многе задруге нису добале књиге, појаве дешавања су се и такве појаве да су у поједине задруге успјели да се увуку несавјесни људи који су изнуђа штетили раду. Таква случај је био у Сасици, у чију се задругу увукао Јузо Лујић, радио што је хтио, тако да је задругу претворило у мјесто отаџке је подмарио своје личне трошкове. У задругу Козина је пословања Зечевић Радомир давао артикле својој деци, као на пример једном човјку 20 литара гаса, на штећу осталих задругара. Овакви случајеви самовољног и несавјесног рада у задругама било је још, те је конфе-

ренција закључила да се сви такви људи предају народним судовима да им они суде по њиховим грешкама.

На конференцији је изаслуговано да задруге што прије ријеше питање своје администрације, да своје књиге доведу што прије у ред. Ради тога послана су три задругара на задужни курс у Сарајево, који ће послате курс бити помагани у извесним задругама, чији рад због неумјешног пословања није на висини.

Врло важно питање за све задруге санског среза је што хитније повећати број омадљинских радних одбора са осталим задужним одборима и савезима ради набавке различитих артикала, прије свега она која не спадају под планску производњу. Задруге на овом срезу треба да још више подигну свијест код својих задругара, да би они доносили све своје артикле на продају задругама. Тиме би знатно појмогли оживљавање нашег тржишта. Потребно је извршити ревизију у чланству свих задруга, да би се из њих отстранили људи који свјесно нарушавају ауторитет задруга у народу и ометају њихов рад.

Конференција је завршила тиме што су прочитали неки важнији дописи Главног задужног савеза, те су руковођици свих задруга поштом од конференције са широм перспективом о будућем раду задруга и њиховој важности у обнови земље.

Костић С.

РЕЗУЛТАТ «ДЈЕЦИ НЕДЕЉЕ» У САНСКОМ МОСТУ

За вријеме трајања «Дечиће недеље» извршено Санског Моста је показало пуну разумјивање за постојећу моћ дечије палих борца. Успјех те акције у граду је сљедећи:

На доброволан начин прикупљено је: Дин 34.034 —, 978,5 килограма кукуруза, 477,5 килограма пшенице, 239 килограма раја, 25,5 килограма меса, 17 килограма сланине, 8,5 килограма сушеног меса, 134,5 килограма хлеба, 80 комада јаја, 14 килограма керузног брашна, 16,5 килограма пшеничног брашна, 3 килограма бијелог брашна, 11 килограма крumpира, 4 килограма меда, 3 литице жете с крumpи, 20 при чарупа, једна канта за води, два пара зумених опанка, 2,5 килограма лука, 2 пешира, шест кола дрва.

М. С.

ОМЛАДИНА СРЕЗА ПРИБАВОРА НА СЈЕЦИ ДРВА У ЦАРЕВОЈ ГОРИ

У девет сати на зборном мјесту код Граднице окупило се 70 омадљина и 30 омадљинских спрема да крену у шуму на извршење задатка. И ако неопходна и неубавна омадљина је и у приградима радо кренула на удаљеност 10 километара и одмах наставила ударинички рад. Рад је трајао пет сати за које су пријемне оборице прет стабла, од којих је направљено 35 метара дрвца. Док се још оборице дрвца су резали и мислили да се може исто одвићи, јер је било у дрвотином предјелу, и требало је изнети све на брдо одаџке ће кола да извуку. Поред тога направљено је још 15 метара дрвета, од оних стабала, која су у прошлој акцији оборена.

У другом мјесту је батаљон Стари Мајдан и Санског Моста, на трећем батаљон Побријекје и Чапља. Најбољи су били омадљини Хамлија Ашихметовић и Дедо Хунчић из санског одаљног батаљона, који су прережали на 15 метара бучу, дубље 40 цм и изнели 20 штепања.

По завршетку рада и објаве такмичења ишлеа бригада Авдо Чук се обавезала да ће сваког мјесеца извршити по једну масовну акцију, а сваких 15 дана батаљонску акцију на поправку путева и кућа.

У непосредној близини радне бригаде Авдо Чук радила је средњошколска омадљина Санског Моста. Ово је било њихова прва акција. И ту је било такмичење. Ученици су сјекли дрва за њачки интернат. Радило се брзо. Било је три штепања 12 штепања и једна виша, па ипак су 82 омадљина и омадљинке успјели 17 метара дрва. Они су се веома вратили у школу, јер су не само извршили колективни рад који ће им омогућити лакше учење, него и своју обавезу на позив маршала Тита, како су то јавили и Српском одаљном УСАОБИХ-а. «Сад сјидје друге» — говоре они пуну радног помета.

Вукаћ Душан

БАЊАЛУЧНА ХРОНИНА

ПОЗИВ ГРАДСКОГ Н. О. ЗЕМЉОПОСЈЕДНИЦИМА

Градски народни одбор је упутио позив свим земљопосједницима који имају велике земљишне површине, а који гласи:

По наређењу Министарства пољопривреде и сточарства Народне Владе Босне и Херцеговине број 3185/40 позивају се земљопосједници са подручја Градског Народог Одбора Бања Лука, да ОДМАХ пријаве своје земљиште, чија површина износи преко 30 односно 40 дукова ако има и воћњака.

Пријавити морају и они посједници чије се земљиште налази на водочују другов којег м.е.сног одбора односно укупну површину без воћњака где се земљиште налази.

Под ову обавезу потпадају, осим приватних лица и бацке, индустријска предузећа, акционарска друштва. Надаље се морају пријавити, крпљена и вакуфска земљишта.

Лица, као и установе, које држе

државна или самовласна земљишта, дужни су учинити пријаву без обзира на величину посјела.

Лица и установе, које држе туђу земљу, а чији власници нису у граду, дужни су земљу пријавити.

Сви они, који не пријаве земљиште, сматраће се да измишљају процјене Закона о аграрној реформи и колективизацији и биће кажњени по Закону о саботажи и недозвољеној спекулацији.

Свако злонамерно оштећење и мошине, инвентара живог и мртвог са земљишта, која потпадају под аграрну реформу не се такође сматрају као саботажа и према томе казни.

Пријаве се врше у згради Градског Н. О. соба број 19 од 18. фебруара 1946. године.

ГРАДСКИ НАРОДНИ ОДБОР

Секретар: М. Капор Претједник: Х. Цинћ

ГРАДСКА АГРАРНА КОМИСИЈА

На ванредној скупштини Градског народног одбора, одржаној дне 14-и-1946 године изабрана је аграрна комисија за град Бања Лука.

На скупштини су прочитани реферати о политичком знању и техничким припремама аграрне реформе. Након промотивних реферата развила се дискусија преко које су чланови скупштине додужили азначј аграрне реформе и дали изјесне сугестије аграрној комисији.

У аграрну комисију изабрани су

на предлог друга Вите. Ласрића другови:

- 1) Душко Ђурић,
- 2) Смајо Бишевић,
- 3) Мандровић Мирон.

Замјеници:
1) Јосип Гранђић,
2) Вељко Ђорђевић и
3) Фахрудин Цин — сви чланови Градске народне скупштине.

Након избора Комисије, претједњавају друг Хуснија Ђурићкић закључно је засједале.

V. KVART GRADA BANJA LUKJE RASPRAVILA O AGRARNOJ REFORMI

Одбор fronte V. квартa одржао је вео успјешну конференцију по питању аграрне реформе. Конференција се протрствено преко 400 лица. Наредно је изаражен велики број пољопривредних, који су предавање пратили с највишим интересованим.

Предвађе друг Вишећ објаснио је аграрну реформу као и начин њеног спровођења и циљев. Ставка која говори о Земљи припада ономе ко је обрадио топло је поздрављена од присутних. Предавање о истој теми наставило се у понедељак.

Смајо Бишевић

RADNICI I NAMJESTENICI ŽELJEZNIČKE LOZIONICE RADI LI SU ZA KOMUNISTIČKU PARTIJU

У недељу 17. фебруара радници и намјестеници железничке ложионце рђи око 250 на броју радилу су редовно остваривано радно вријеме за комунистичку партију.

Овим својим радом железничари су допринијели обновити напавеног саобраћаја — обновити земљу.

P. N.

Да почасте успомени покојног Јове Бабића, оца професора Николе Бабића, холбогајем Уметелске школе приложио је у Фонд «Дјеце недељне» 500.— Дин.

Бањалучки студенти посјетили су рудник Ракобац

У четвртак 21. овог мјесеца посетила је културно-просвјетна група рудник Ракобац и одржала усмене пошине са савједелим програмом:

1. Предавање «О интелекцији и саботажу».
2. Предавање «О радном човјеку».
3. Читање чланка «Лењин и рударие».
4. Пјесма рудара — рецитација
5. «Тече Тара» — пјесма,
6. Рапорт.

Одзив радника био је велик и поред тога што је био радан дан. Сви је другове из редова радне интелигенције радници су одлично поздравили, поготово, кад су из кратког историјата КАБ-а знамали да је

овај Кауб увијек био у првим борбеним редовима оних који су одлучно бранили интересе радног народа. Што се програм више одвијао, озбиљна и строга радничка знања показала су се наиздавалу, јер су осветлили и разумјели да ово ни су «малтретице», него претставници нове, правне народне интелигенције, који су искрено и младаначким полетом прилици послу да затражују јаз између радника и интелектуалаца створен од бивших ненародних режима. Радници су шкрти у изјављивању својих осјећања а што је разумљива посједница њиховог тељког живота — и Кабовици могу сматрати да су сви ми несе казали крог спонтани поклук једног рудара: «Добите нам опет».

Велика концертна приредба у част ГОДИШЊИЦЕ ЦРВЕНЕ АРМИЈЕ

Друштво за културу сарађује са СССР-ом, одбор у Бањој Луци, новодом годишњице оснивања Црвене армије даће на 23. фебруара ове године у сали Народог позоришта у Бањој Луци велику концертну приредбу.

Позивају се масовне организације и грађанство да ову свечану приредбу масовно посјете.

ОСНОВАНА ЈЕ ГРАЂЕВИНСКА ЗАДРУГА У БАЊОЈ ЛУЦИ

Прошле недеље одржана је оснивајућа скупштина грађевинске задруге у Бањој Луци. Скупштина, која се одржала у просторијама Културног дома V. квартa, присуствовао је хиљд број радника и запалјали грађевинске струке.

Претједњавају је изишо циљеве задруге, која има да допунује искреном сарадњом рад на обнову земље у грађевинској области. Осиреду се на сугестије, које је изишо вице Влада ФНРЈ, вјешта је узлага коју треба да на себе преузме и

грађевинско задругарство. Потребне изградње намер гради и села траже да се и у нашем граду пристује задругом грађевинском раду и тако да се на несвјачан начин уложне радне снаге за што успјешније рјешавање и стањеног питања, које имаде значајан утицај за обнову земље.

Извршено је бирање управе, а јединствено је закључено да се ради да вјешта мисаостворити циљева задруге даде задругу назив: «Грађевинско задруга «Обнова».

RADNICI TVORNICI DUHANA ZA KOMUNISTIČKU PARTIJU

17. овог мјесеца сакупља се спонтано вољно радника и намјестеника у Крају своје Рабачке да својим својим велик изнужен на предходној конференцији, да тај дан ради за Комунистичку партију Југославије.

Након митинга, сједница и одвајања поште палим првоборцима друговима Касимиу Хадићу, Вељку Раденовићу, Адолфу Подгомерику, Анти Јахићу и свима жртвима фашистичког те

рора у овој творници, сви присутни, Комунистичкој Партији Југославије и другу Маршалу Титу посли су на своја мјеста.

За вријеме рада могло се је пријетић да сви, стари и млади, раде још великом еланом, него остале дане.

Тако је тај дан радено 1.630 сати за Комунистичку Партију Југославије и упаковано 1.522.000 ком. цигарета. S. P.

POZORIŠTE

27. овог мјесеца у згради Народног позоришта даће културно-просвјетно друштво «Пелагаче» весту јеру и два дијала с прологом, од Бранислава Нушића «Београд некад и сада». Кроз priznu јеле и ахлиже писке јасно у казале на расло и труде предатног друштва у старој Југославији. Главне улоге у овој комедији имају нађи стари познаници са позорице: Луб. Јовановић Дода, Ема Милић, Мира Милићевић, Јулија Пековић и врло тајентована дилентанка «Вешта Југославије» др другове. Добрица Раденовић, Јован Орловоћ, Мустафа Христић, Сантра Мустафа, Крпућ Аљина, Кежић, Бућо Самић и други.

Дјево ребра нама добро познати другови Добрица Раденовић.

RADNICI RUDNIKA «LAVICE» POKLONILI SU DRUŠTVU ZA KULTURNI SARADNJU SA СССР-OM 1960 NI UŽENBA

За зарјављење просторија Народног позоришта где ће се извести свечана академија поводом 28-годишњице Црвине радилни рудника «Лавице» су покљонили друштву 1600 кг. угљена, на што им се одбор друштва овим путем топло захваљује.

Одбор друштва за културу сарађује са СССР-ом у Бањој Луци

BRZOPOTEZNI TURNIR

10. овог мјесеца одржан је у Официрском клубу 53. дивизије први, након ослобођења, брзопотежни турнир са двадесет учесника. Redoslijed је следио: Козомора 19, Hadžiselmorviћ 17,5, Savinoviћ 16, Belajac 14,5 итд. Пазајит и симпатиче присутних освојо је тринаестогодишњи Грабч. Овај дјечаћ тако рећи радни — посједије златот теро изнадолујући за njegове године. Од Грабича, Етернастогодишњег Hamd је Ибралимбеговића и младог Капетановића možemo знаиста многу очекивати.

Сабхате је обрводало и учествовање команданта 53. дивизије пуковника Дурини ети, се вољки интерес за што може тумачити сличност рата са бихмом на 64. поља. Пуковник Дурин нареди је ову јеру као партизан у борби против фашизма.

17. фебруара одржао је Козомора и Фискултурном дому мали симултану на 11 поља уз девет добијених и вјеште изгубљене. Обавиће побјоде постиве су омадници Капетановић и Фригановић.

Највишења Козоморина симултанка и предавање Драге Колака одржено је за 24. овог мјесеца. Симултано се се јеру и Официрском клубу: Порска и 14 осит. Умјетловима Сабхате симпатизете да у што већем броју

Успјело вече Мајакoвског у Вос. Градишчи

Друштво за културу сарађује са СССР-ом, одбор у Бањој Луци, приредио је 7. фебруара о. п. у Вос. Градишчи — вече Мајакoвског.

Друг Ђ. Тривић говорио је о културној сарадњи са СССР-ом, друг Те. Сијарих одржао је предавање о великом дјесници Мајакoвском, другарица Д. Богошљанина извала је на клавиру Рахмановић: «Прелудије шис моља, друг Д. Пановић изишо је на виолину уз клавиру пратњу другарице Богословске Чајковског «Канцонете».

Уз остале такве решитоване су пјесме Мајакoвског: «Партија», «Октобарски лавице» и «Комсомол

ска пјесма».

Ово вече Мајакoвског спада у најпосећеније приредбе у Вос. Градишчи. Пространа сала «Културног дома» била је крпато пуна.

Овако великом посјећеном и свршеним миром и дисциплином пријављеном програма грађани Вос. Градишке су манифестовали своју високу свијест и жељу да се што боље упознају са поезијом и личношћу великог совјетског револуционарног пјесника Мајакoвског.

По свршетом програму изабран је одбор Друштва за културу сарађује са СССР-ом у Босанској Градишчи.

УПУТСТВА О ПРИХРАЊИВАЊУ ПЧЕЛА

Прихрањивање пчела врши се:
 1) Из нужде, када пчеле немогу довољно хране, да би несметано разvijале потребно легло, и 2) Надражно или шпекулативно прихрањивање, да би матицу потакли на издјелаванje златане.

Врло се често дешава да пчеле презиме и најмању зиму, а затим и пак утину. Томе је разлог, то пчеле преко зиме троше врло мало хране док не отпочну развијати легло, редовно највише почетком месеца фебруара, а каткад и раније, што зависи од многих околности у првом реду од временских прилика. Са развојем легла, пчеле постепено све више развија, расте и потрошава резервне хране у све јачој мјери. Ако ова није толика, да са њом пчеле могу измаћи, док не отпочну повољне пашне прилике, неминовно је да ће пчелу утинути. Лавска је година била доста лабава, суша, те се може очекивати, да ће таквих случајева и овог пролећа бити прилично број. Да се не спријечи, дужак је сваки пчелар, да бар слаба, кад није много јесенас, осигура пчеле са довољном количином резервне хране, до почетка гашање паше и да изврши:

1) Прихрањивање из нужде. Врли је је откопило и пчеле су се скоро све провијале, па се без икакве опасности могу и прихрањити. Узме се једнака количина шећера и воде у омјеру на 1 кг шећера, 1 литар воде. У суд у којем ће се прихрањивати растопина шећера са топлом водом, наспе се прво нешто воде, па се наменичном дозирањем шећер и доливаче вода уз стално мешање све докле, док у мјешавини не буде талог шећера. Након тога треба мјешавину оставити једно вријеме да се стамочи, пчелу покупити, а растопину затим јерести, или још боље проциједити у чист суд, пазећи при томе, да се талог са дна не узмуту. Затим врху чисту растопину загријати топло, да се може у њој прет држити, и оваку топлу доловити пчелима. Код овог прихрањивања долази се одмах неке количине растопине, како би се прихрањивање што више завршило, али ипакво више, него што пчеле могу преко ноћи носити, превинети.

2) Надражно или шпекулативно прихрањивање, врши се са намјером, да би матицу потакли на обилну левале, како би се друштво до наступа паше што боље развило. Са овим прихрањивањем не смије се отпочети прије месеца марта, дакле тек кад су се друштва већ приближно развила. Пошто се код овог прихрањивања претпоставља, да пчеле имају приличну резервну храну, додају им се само мале количине растопине шећера, највише до 1/4 литре и то пред вече. Слаба развијена друштва са мало резервне хране не смију се ни пошто на овај начин прихрањивати, јер не би била кадра, да прихвате легло потребним бројем пчела, па би се исто прекладило, друштво обобило и као такво било изложено разним заразним болестима, које тада врло лако наступају. Овако прихрањивање врши се свакодневно у вече код дјелова и ружњег времена без прекида, све докле, док не наступе боља паша. Ако би ружњег времена онемогућило пчедома излет на пашу, треба одмах поново отпочети са прихрањивањем, све докле, док опет не наступе повољне вријеме за излет пчела на пашу. Оштрије се овим прихрањивањем отпочиње 6 седмица пред обилну и изразиту пашу.

Нарочито морано нагласити, да се код овог начина прихрањивања храна додаје само у вече и то само толико, колико су пчеле кад ре да покупе и пренесу. Суше се мора у јутро извадити и скапити од приступа пчела. Да се пчеле не би тучиле, треба цијелу површину суда прекрити ситном сламом или дешицама, које ливају. Прихрањивати се морају истовремено сви ројеви, а због се могућу сузати толико, да највише дјелу пчеле могу пролазити. Шећерни раствор се не смије просијати, јер би се морао извазити грабеж пчела, па би штета од прихрањивања могла бити већа него корист. Суђе за трку треба да буде плитко, да се може подметнути под трску. Код сандука, у којем има парничних спрежа, а због се могућу сузати трку потпуно одмах у сале, при чему се сат нагне, да текућина лакше улази у хелиците и да се не про сипа. Јован С. Прокопић

Poljoprivredni radnici i namještenici pri Srednjoj poljoprivrednoj školi se obvezuju DA ĆE U PRVOMASKOM TAKMIČENJU RAZGRANATI SVOJ RAD

Slijedeći primjeru svjetskih radnika mnogih proizuđaca i ustanova u cilju zemlji po zema granama naše privrede u cilju udarničke obnove poručane nam odlađbine radnici i namještenici Džavne srednje poljoprivredne škole u Banjoj Luci na svojoj konferenciji od 16. februara o. g. zaključili su da pristupe prvomaskom takmičenju sa sljedećim obavezama:

1. Da uprava ustanove u cijelosti sredi administrativno poslovanje, da sve moguće potrebne nabavke izvršava na vrijeme, da se dji redovno isplaćuju u koliko to zavisi od uprave, da pribavi na vrijeme sve potrebne sjemenje, te da organizaciju rada uprave na najpovoljniji način. Dužnost je uprave lakoder da nastoji da se od Ministarstva dodjeljuju redovno potrebni krediti.
2. Da nastavnici redovno nastoje na što boljem učeničkom uspijehu i postavljanju organizaciju i vode još li poljoprivredna tečajevima, a pored toga da u vremenu takmičenja održe 14 raznih stručnih i vaspitnih predavanja.
3. Da radnici u radionicama opravne i oporobe sve prevodne sredstva opravne, mašine i alate za uspiješno izvođenje proizvodnje radova na imanju. Pored toga da učestvuju na izgradnji poručene zgrade i da naprave jedna nova kola.
4. Da radnja grupa obave svaštu vrstu kultura na vrijeme i da se sva obavezaju vršiti zasie u vremenu takmičenja. Pored toga da se sironimim zemljoplođima koji nemaju sprege obave najmanje 100 spreznih dana.

Da studentska grupa i pored nastave u stonjoj nam ishani i održi u što boljoj kondiciji svu školsku stoku. Da se pravilno njegom svoje stoke povećaj mlajnosć. Du u

vremenu takmičenja povećaj beredi za 300 konara i da se naprave isposi za stoku.

6. Da povratniska grupa osnuje veliki parvinski od 60 dunuma i da se radove na istom obavlja na vrijeme. Pored toga da se potrebe okošnog slonovništva u cilju unapređenja povlašćuju proizvodnje najmanje 1,000,000 stinukova rasadu rasnog povod.

7. Da vođanska grupa podigne novo radnsadnik za proizvodnju voćnih sadnica i da zasadi 15,000 voćnih djetlićaca; da zasadi novi voćnjaci od najmanje 500 i komada voćaka; da orasie, opeski i okredi sve školske voća i da se facina osnuja ogledni radnsadnik.

8. Da zajednički svi radnici i namještenici ulozie napore da se rasčiste radnice, zasipaju prevostali rovovi, opravne ogrede, unodi školski kuni, da se sveđevje odrzava primjenom čistoća, te da se poradni na što skrajem osposobljavaju prostorije za prelaz učaraka u poručnu internatsku zgradu.

9. Da svi radnici i namještenici budu na svomim dužnostima lačni, savjesni i revnosni, te da se sa dogledaju slučajevi pijančanja i pogrdnih psokvi.

10. Da podružniska uprava u granama mogećno dobija rasčipni i komadniji članova.

Takmičenje počinje odmah i traje do 15. maja. Na prvomaskoj proslavi i na završnoj takmičenju objavit će se rezultat takmičenja. Povećaju se sve poljoprivredne ustanove u Bosni i Hercegovini da lakoder pristupe takmičenju na svojim ustanovama da bi proizvodnju što prije i što bolje povećali i poboljšali.

KRETANJE RADNE SNAGE U BANJOJ LUCI

Izvještaj Podružnice Javne berze rada u Banjoj Luci

- 1) Nepodmirena mjesta: Za muške: 4 tokara, 1 tokar frezer, više stožara Šumskih radnika.
- 2) Neposeljeni: Muški: 1 kinooperater, 2 kovača, 2 bravara, 1 stolari, 1 bričar, 1 mesar, 1 soboslikar, 1 zidar, 1 tesar, 1 pružari

- radnik, 1 tipograf, 5 trg. pomoćnika špeceraja, 2 trg. pomoćnika maršifakture, 1 trg. pomoćnik galanterije, 1 trg. pomoćnik čipel radnik, 1 pešilovoda, 8 nadničara, 1 rad. činovnik, 2 prv. činovnika, 13 nadničara, 7 ženskih: 2 krojačice, 1 trg. prodavačica, 16 nadničarki, 10 kuharica, 1 kućna pomoćnica, 1 bugarica, 1 teh. činovnica, 7 činovnica (početnica).

MAJNA GLASI

- Izoblienu svjedobno IV. razreda Oshovne škole, izvješćenje o položenom isbitu za kovača, člansku skiznicu slobodna broj 63, krsni list, obilavni izdani od Lozane proglašavam nevažnom.
- Rudić Ljubo, kovač Lozane Predgrade Izoblienu kućnu listu proglašavam nevažnom.
- Režić Ivan, Amantušina h. b. Izoblienu kućnu listu proglašavam nevažnom.
- Operazić Muntić Pilana 21 Izoblienu kućnu kartu broj 16119, serija P 1169 proglašavam nevažnom.
- Režić Huse, Banja Luka Izoblienu kućnu listu proglašavam nevažnom.
- Beković Pavo, Condrićeva 37 Izoblienu zajedniču knjižicu proglašavam nevažnom.
- Tabirović Biserka, Pilana 29. Izoblienu kućnu listu proglašavam nevažnom.
- Friganović Marjan, Martićeva Izoblienu kućnu kartu broj 4060, serija NO 204 te člansku legitimaciju zadruge broj 443 proglašavam nevažnom.
- Kovačić Jelena, Markovićeve 10 Izoblienu kućnu listu proglašavam nevažnom.
- Kuderski Pelagija, Starč. h.b.

Udruženo znanilja u Banjoj Luci predaju svoju veliku zabavu u svim prostorijama Narodnog pozorišta na dan 24. februara 1946. god. u 20 sati.

Ciui prihod ove velike priredbe znanilja s biranim programom, namjenjen je za potpomaganje porodica znanilja koji su stradali po logorima i poginuli u bojni protiv okupatora, kao i nezgodnih i bolisnih majstora i radnika.

Postiže vremen lošeg programa bita izvlačenje lutinje za koju su znanilja i zanatski radnici prihvatili vrlo lijepo i korisno poklonu. Društvo u karte za svoju predaju se u Udruženo znanilja (Gospodiska ulica) svaki dan od 14 do 17 sati.

TRAZI SE

Ivo Kemenc, borac VI. krajiške udarne brigade, vrate u posljednji rat kod Bisovca, gdje je navodno bio ranjen. Izgleda da je kasnije oporijen u bolnici u Travniku. Uloga nisam nikost čula o njemu, pa zato molim svakoga ko bi me na znao o mom sinu da to javi maku, ali Kemenc, Hidžihalićeva ulica broj 4, Banja Luka.

Ako ko šta zna o mom bratu Pironiku Petru koji se posljednji put javio iz Putine 1943. godine, a navodno je kao domobran zapobijen kod Zidnog Mosta u Džepcu u Sloveniji, neka to javi na adresi: Pisonik Niko, paš. Pionog otkje za Banja Luku.

Odgovornii urednik: Jono Marjanović, Banja Luka, Krešimirova aleja 7a. — Adresa uredništva i administracije: Gospodiska ulica, tel.

OGLASI ZA »GLAS«

Sve vrste oglasa primaju se u administraciji »Glas« ovim danima: subota, ponedjeljak, utorka i srijeda od 8 sati jutru do 3 sata nesudne noći. Posljednje oglasi za nesudno izdavanje lista primaju se petkom od 1 do 3 posudne podne. Četvrtkom i petkom prije podne nebe se primati nikakvi oglasi.

Administracija »Glas«

ZADRUGA RADNIKA I NAMJEŠTENIKA HOTELSPOUGOSTELJSKE STRUKE

soziva svoju redovnu godišnju skupštinu na dan 27. februara 1946. godine u prostorijama zadruge sa dnevnim redom:

1. izbor ovlaštenja zapisnika,
2. izbor izvješćera,
3. izvještaj i donosie godišnjeg računa o poddeli u 1945. B. manika,
4. razrješnica Uniošog i Nadzor nog odbora i njihovih zamjenika,
5. prijedlogi Upravnog i Nadzor nog odbora i žalbe članova.

Po zadrugu nam pravilima član 46 godišnji račun iznosi:

- I. uložina Din. 152.722.— dug 150.972.—
- II. rihod 468.193.— trošak 466.393.—
- III. brojno stanje članova i udjela: 34 člana; udjel Din. 23.325.—

Uredništvo »Glas« u Banjoj Luci